

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Cur Pharisæis non respondet, sed eludere alia quæstione
videtur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

deus eius voluntatem, audit nos. Si quid aliud petimus, non audit. Eius vero voluntas non semper nobis certatim perspecta est. Quæ dare decreuerit, donec euentu rerum voluntatem ostendat, incertum est.

VERSUS 24.

Respondens autem Iesus, dixit eis: Interrogabo vos & ego vnum sermonem, quem si dixeritis mihi & ego dicam vobis, in qua potestate hoc facio.

QUESTIO I.

Cum Phariseis non responderet, sed eludere aliâ questione videtur?

§. 1. **M**aliciofa & infidiosa interrogatio hypocrisis. Meritarum alio responso digna non fuit. Nam quocumque Christus modo sese explicuisset, ad columniam tracturi erant. Deinde dubitare non poterant à Deo esse, quæ iam toto tempore viderant. Interim ea ipsa, quam proposuit questione responsum sufficiens habebant. Si enim confessi essent Baptismum Ioannis esse de cælo, & doctrinam prædicationemque: quod populus credebatur, testimonio etiam quod de Christo sæpius inculcarat credere oportuisset. Sinegrent, turbam timebant, ne eos lapidaret, si contra Baptismum loquerentur. Itaque grauitet eos perstrinxit: nam sciebant Baptismum dedidisse testimonium de Christo, eumque Messiam priuatum, & publice proclamasse, nec tamen falsum eius testimonium dicere audebant metu lapidationis: at Christo, quod se Messiam diceret clam, palam, tanquam blasphemiam mortem machinarentur. Sciebant, an Ioannis præconium esset de cælo, quod dixerat Iesum Nazarenum esse Christum, non poterant Christum damnare, qui se præferebat eum esse, quem Baptista esse protestatus erat. Itaque in Christo etiam Ioannem damnabant, & impostorem iudicabant, qui Pseudochristum pro vero vendidisset. Sua igitur astutia, se ipsi circumueniunt, & in quos iudices esse demonstrant.

Negant vero illud, quod alii omnes scire se fatebantur. Quod si dubii de testimonio Ioannis fuissent, ceteros eos facere tot miracula poterant.

Occasionem autem capiunt, ut mox initio, in ipso templi ingressu eum percellant; Proponunt enim questionem *ἰδοὺ αὐτὸς ingressὸς ἵπσι*, vel ut eodem sensu alia habent exemplaria, *ἰδοὺ αὐτὸς εἰσὶν, ingressὸς ἵπσι*: Merito itaque eos alio responso non diguntur, quomodo enim crederent affirmanti, qui nec Ioanni, nec tot virtutibus in ipso momento authoritatem filii Dei testificantibus non credebant? Qui sanitatem gentis suæ oppugnabant, quam malebant morbis & miseriis contabescere, quam medici gloriam eius curatione inclarescere, & augeri. Tam excoli curatorem, ut ne beneficia quidem recipere ab eo vellent. Specioso prætextu vocationem obiciunt, quasi ille se iniussu Dei ingereret, cuius authoritatem in singulos dies, quasi exerta manu Deus inueibat. Non querebant ergo ut dicerent, sed ut respondentem illaquearent, quare aliâ eas questione abigunt.

§. 2. Mirari se fingebant, non vocatum docere. *ἰδοὺ λέγουσιν, ἰδοὺ αὐτὸς εἰσὶν ἵπσι*, inquit Chrysostomus, τοὺς ἰσχυροὺς τῶν δυνάμεων ἐκείνῃ ὁρῶν; λέγουσιν ἰσχυροὺς, ὅτι τὸν αὐτὸν ἐκείνῃ ἐκείνῃ, tale autem est quod dicunt; Quam-
Adam Conzen in Euang. Tom. I.

do tu magister sedem ascendisti, aut quando sacerdos ordinatus, quia tantâ potestate veris?

Christus illis respondere non potuisset, si signa non fecisset, nunc illi mirari nisi maleuole non poterant. Nos Sacerdotibus comparant Sæctarii, cum ab illis vocationis & missionis documenta postulamus: *missionem* vel humanam; si ab hominibus se missos affirmant; *miraculis* vel diuinam; si immediatam à Deo se potestatem accepisse glorientur. At nos illos Christo nequaquam conferimus. Nullo enim signo missionem astruere possunt. Quia enim potestate ad docendum proruperunt illi, qui primæ religionem mutarunt? Signa igitur Apostolatus querimus, nec, nisi se vocatos doceant, credimus. Magna nobis causa est, ne veterem doctrinam deseramus, nisi se missos probent, ut religionem innovent. Lutherus sane in examinanda & credenda vocatione difficilis est. Epistola ad Borussiam ducem, edita anno 1532. scribit. [Testimonium, inquit, totius Sanctæ Christianæ Ecclesiæ (tamen si præter illud nihil nobis reliquum esset) solum nobis sufficere deberet ad insistendum in hoc articulo Cœnæ, & ad non audiendos planeque reiiciendos pharisaicos Spiritus: quia periculosum est & horrendum, quidquam vel audire, vel credere contra vnam rem, testimonium, fidem, & doctrinam totius sanctæ Christianæ Ecclesiæ, quæ ab initio vsque ad nos, supra M.D. annos in toto orbe terrarum concorditer sensit. Si nouus articulus esset, & non à principio Christianæ Ecclesiæ, neque in omnibus Ecclesiis, vel totâ Christianitate per omnem mundum spatia, creditus: non esset tam periculosum, vel horrendum, de eo vel ambigere, vel disputare, an recte crederetur. Sed postquam à principio, & quam late Christianitas patet, consentienter creditus fuit: is profecto, qui iam de eo dubitat, idem facit, ac si Christianam Ecclesiam non crederet, simulque non tantum damnat totâ sanctam Christianam Ecclesiam, tanquam damnatam hæreticam, sed ipsum etiam Christum, & omnes Apostolos, & Prophetas, qui articulum fidei nostræ, Credo sanctam Christianam Ecclesiam, fundarunt, & potenter testati sunt: ut Christus Matthæi vicesimo octauo inquit: *Ero vobiscum vsque ad consummationem sæculi*; & S. Paulus 1. Timoth. 3. *Ecclesia Christi est columna & firmamentum veritatis*. Similiter redarguit eos propria eorum opinio: dum de textu inter se præliantur, & penes se prem vel octo, quot textus, tot sectas faciunt, neque certi quicquam docent: nec conscientias hominum constanter instrunt. Itaque moneo & rogo (ego Lutherus) ut Celsitudo tua istos homines vitet, nec esse in provincia sua patiat, secundum S. Pauli & S. Spiritus superiori loco adductum consilium. Considerandum enim est Celsitudini tuæ, si eiusmodi sæctariorum spiritus admitteret & ferret, quibus tamen obistere & occurrere posset; eius conscientiam horribiliter grauatum, & fortassis nunquam rursus placatum iri: non tantum propter animas, quæ, cum à Celsitudine tua feruari posset, seducuntur & damnantur: Sed etiam propter vniuersam sanctam Ecclesiam: contra cuius tam diu vsurpatam, & ad nos ductam & vbiq; seruata, & vnanime testimonium, ut quidquid doceri sinatur, cum impediri possit, intolerabile est grauamen conscientie. Ego mallem, ut non tantum omnes sæctariorum Spiritus, sed omnium Regum & Principum sapientia & iura contra me testarentur; quam ut vnicum punctum vel litteram vnicam totius Sanctæ Christianæ Ecclesiæ contra me audirem vel viderem: quia non sicut ludi potest cum Pontificiis vel Cæsaris iuribus, vel aliis humanis traditionibus Parrum vel Conciliorum.] *Hæc Lutherus Euangelista Germania.*

